

15

Međunarodni bridž festival je pozvao Pitera i mene da igramo na Turniru Nacija u Brislu, Belgija, od 6. do 15. jula 1973. Učestvovalo je osam vhunskih parova, a nagradni fond je iznosio 50.000 dolara. Među ostalim parovima bili su Beladona–Mondolfo, Šarif–Kehela, Lebjoda–Vilkoš i Flint–Šihen. Međunarodni bridž festival je plaćao sve naše troškove na turniru, pa je grupa nas odlučila da to iskoristi kao odmor.

Odleteli smo za Evropu gotovo mesec dana ranije. Hteli smo da učestvujemo na još jednom turniru – prvom Međunarodnom turniru Monte Karla, sa nagradnim fondom od 75.000 dolara. Za mene i Pitera to je bila sjajna prilika da posetimo Evropu. Naše troškove u Monte Karlu plaćali su Vejovi.

Putovao sam sa Vejovima, Piterom, Nensi, Džinom Nejdžerom i njegovom ženom Maršom. Sleteli smo u Nici i za kratko vreme, autobusom, stigli u Monte Karlo. Svi smo, osim Vejovih, odseli u hotelu *Ermitaž*. Vejovi su otišli u *Otel de Pari*, koji je trebalo da bude otmeniji. Zapravo, mora da je bio poput dvorca. Moja soba je imala terasu koja je gledala na predivnu plavu luku. Sa prozora sam mogao da vidim jahtu Aristotela Onazisa. Moje kupatilo je išlo u beskraj, a u kadi je, činilo mi se, mogla da plovi Onazisova jahta.

Prvog jutra sam doručkovao u krevetu, a zatim odlunjabo do predvorja. Tamo je, čitajući knjigu o tajnama Istoka, sedeo niko drugi do Brodvej Bili Ajzenberg. Bio je odeven u belu majicu i teniski šorts, a između nogu mu je bio reket.

“Sjajan hotel”, rekoh.

“Može da prođe”, reče Bili.

“Imam divan pogled iz sobe.”

“Jesi li za malo tenisa jutros? Za prijateljsku partiju?”

Bili nije mogao da pobedi tenisere svetskog ranga, ali za svakog drugog bi bilo bolje da ne stane na teren protiv njega. Brzo sam se pozabavio sa malo aritmetike i sračunao da bi me ‘prijateljska partija’ koštala oko 250 dolara.

“Idem do plaže”, reko.

“Možeš da vidiš plažu i sa teniskog igrališta. Zapravo, ako udariš lopticu dovoljno jako, pašće u Mediteran.”

“Neću da igram tenis sa tobom.”

“Bekgemon?”

“Dosadno ti je, Bili. Koliko si već ovde?”

“Nedelju dana. Treba mi malo akcije.”

“Kazino ti je pravo dole niz ulicu.”

“Znam, ali *njima* u kazinu takođe treba akcija.”

Međunarodni bridž turnir počeo je dva dana kasnije. Igralo se u Zimskom sportskom klubu, jednom od najluksuznijih mesta koja su ikada bila domaćin bridž turnira. Imao je debele tepihe, visoke tavanice, kristalne lustere. Bogati ljudi su sedeli u operskim ložama i posmatrali igru.

Ovo je bio civilizovan turnir. Novac, uživanje i bridž bili su pomešani u neodoljivu mešavinu. Ideja takmičenja, za razliku od nekih na kojima sam igrao, nije bila da se vidi ko može duže da ostane budan. Igrala se samo jedna seansa svaki dan, koja je počinjala u 3:30 popodne. Jutra i rana popodnevna su bila posvećena kontinentalnom doručku a zatim golfu, tenisu ili plivanju. Svaki dan sam kršio svoje pravilo da ne jedem i uzimao salatu *Niçoise*, izuzetnu mešavinu tunjevine, ringlica, zelene salate i paradajza preliveanih uljem i sirćetom. Ustajao sam svakog jutra u 6:30. Mislio sam da je Monte Karlo grad snova.

Jednog jutra ležao sam na plaži i sunčao se kada mi je prišao Džon Kroford. Čovek koji je bio s njim bio je visok jedno šest stopa i šest inča.

“Vojvodo”, rekao je Džon Kroford, “da Vam predstavim Alana Sontaga. Alan je jedan od najboljih američkih igrača bridža. Alane, ovo je Vojvoda od Marlboroa”.¹

“Ćao”, rekao sam ne potrudivši se da ustanem. Vojvoda je bio u šortsu i sportskoj majici kratkih rukava.

Kasnije, u Njujorku, Džon Kroford mi je održao ljutito predavanje o tome kako da se ponašam kada upoznajem kraljevsku ličnost. “U ovom svetu ti trebaju poznavstva”, rekao je. “Pokušao sam da ti pomognem, a ti si se ponašao kao varvarin.”

Piter i ja smo morali da naučimo nešto francuskog da bismo igrali na Međunarodnom bridž turniru. Moralo je da se licitira na francuskom, a čak smo koristili i francuske karte: kralj je bio *Roi*, dama je bila *Dame*, a pub je bio *Valet*. Nismo grešili

---

¹Porodica Čerčil (*Churchill*) ima naslednu titulu Vojvode od Marlboroa (*Marlborough*). Dva najpoznatija izdanka ove porodice su Vinston (*Winston*) Čerčil, premijer Velike Britanije u dva navrata i Džon (*John*) Čerčil, Vojvoda od Marlboroa, pobednik u bici kod Blenhajma (*Blenheim*). Rođaci su vladajuće engleske dinastije. *prim. Prevodioca*

sa francuskim licitima i kartama, ali bilo je igrača koji su pokušavali da *D* uzmu sa *V* umesto sa *R*.

Garoco i Beladona su pobedili na Otvorenom turniru parova, među više od 200 parova. Piter i ja smo morali da se zadovoljimo trećim mestom, što nam je donelo 2.500 dolara. Ipak, 2.500 su nam garantovale zaista dobar odmor u Evropi.

U Monte Karlu su se igrala još dva turnira: Turnir mešovityh parova i Prvenstvo timova. Ja nisam igrao na Turniru mešovityh parova, ali tim u kom sam igrao – Piter, Nensi, Ketij Vej, Džin Nejdžer, Hal Fejn – osvojio je prvo mesto na utešnom delu turnira, što je donelo nagradu od 1.250 dolara. Pobedili smo polovinu Blu tima u finalnom meču. Druga polovina, u kojoj su bili Garoco i Beladona, pobedila je na glavnom turniru. Zapravo su Garoco i Beladona počistili ceo turnir, ali ja se nisam mogao naterati da se nerviram. Tek nas je čekao turnir u Brislu, a imali smo i novac za letovanje, koji smo osvojili kao nagradu.

Poslednje večeri turnira iznajmili smo Folksvagenov autobus i odlučili da odmah ujutru napustimo Monte Karlo. U grupi smo bili Piter i Nensi, Džin i Marša Nejdžer i ja.

Te noći sam u kazinu spazio Aristotela Onazisa i njegovu kći Kristinu. Sedeli su sami za stolom za bakara i čekali da se pojavi krupije. Prišao sam stolu.

“Gospodine Onazis”, rekao sam, “upoznali smo se pre godinu dana na prijemu u Njujorku. Ja sam Alan Sontag.” Zapravo ga nikada ranije nisam video.

Onazisovo lice je bilo zeleno poput mora. Pretpostavljam da je to bilo zbog njegove bolesti. Izgledao je kao da je već mrtav i bilo mi je žao što sam upao.

“Drago mi je da Vas ponovo vidim, g. Sontag”, rekao je Onazis. “Jeste li upoznali moju kći Kristinu?”

“Ne izgledate kao da se zabavljate”, rekao sam joj. Bila je vrlo bleđa i izgledala kao da se dosađuje.

“Gospodine Sontag”, rekla je i ispružila ruku.

Onazis me je pitao šta radim i ja sam mu rekao. Izgledao je veoma zainteresovan. Činilo mi se da pomalo shvatam kako je uspeo da zaradi tolike pare.

Posle par minuta sam se izvinio i otišao do stola sa kockama. Tamo je stajao Brodvej Bili, izgledajući kao da se dosađuje više od Kristine Onazis. Meni je situacija izgledala itekako uzbudljiva. Džon Kroford je bacao žetone od 10.000 franaka na sto. Činilo se da poprilično dobija.

“Treba da odeš iz svega ovoga, Bili”, rekao.

“Mislim da si u pravu”, rekao je on. “Ovde se ništa ne dešava.” Džon Kroford je upravo bacio sedmicu i dobio još para.

“Nekoliko nas ide u Italiju”, rekao sam. “Zašto nam se ne bi pridružio?”

Bili je izgledao sumnjičavo. “Koliko bi to koštalo?”

“Samo ono što potrošiš. Plus tvoj deo troškova za kola.” Rekao sam mu da idu i Nejdžerovi i Vajkselovi.

“To znači da ću morati da spavam sa tobom”, rekao je Bili. “Da li hrčeš?”

“Gledaj, ako nećeš da ideš...”

“Nisam to rekao.”

“Pa, možeš da pođeš ako želiš.”

“Previše si ubedljiv.”

Prvu noć smo proveli u francuskom gradiću na italijanskoj granici. Piter je vozio i trudio se da izbegne glavne puteve. Najuzbudljiviji događaj prvog dana je bio napad pčela. Jedna je ubola Bilija.

Tri dana smo obilazili italijansku rivijeru. Nisam mogao da se odlučim da li je lepša od Monte Karla. Mnogo smo plivali, uživali u dugim ručkovima i pili previše vina. Jednom smo se vozili preko planine, odakle smo mogli da gledamo pravo dole u prekrasno zeleno jezero. Bilo je prilično duboko, ali je voda bila toliko bistra da sam mogao da vidim dno. Ljudi su se kupali u jezeru, za koje sam kasnije saznao da se ceo kraj iz njega snabdeva vodom.

U Firenci smo se zaglavili u saobraćaju, a jedan momak na motociklu se provlačio pored našeg autobusa. Predložio nam je da provedemo noć u hotelu njegovog strica, hotelu *Vezuvio*.

“Zvuči kao dobro mesto”, rekao je Bili.

“Mislim da treba da odemo u *Hilton* u Firenci”, rekoh ja.

“Meni je miliji lokalni ugođaj”, reče Bili.

“Brineš se za svoj novčanik”, rekoh ja.

Bili je izgledao uvređeno. “Nije novac u pitanju”, reče.

“Ja glasam za klima–uređaje i uslugu u sobi.”

“I hoćeš da propustiš *pravu* Italiju?”

“Hoću samo da izbegnem pacove.”

“Pravi si Ružni Amerikanac¹. Ovaj gospodin je bio tako ljubazan da nam preporuča hotel svog strica, a ti se odlučuješ za Bebitovu plastiku”.

Šta sam mogao da kažem?

Rekao sam svašta kad smo došli u hotel *Vezuvio*. To je bila četvorospratnica koja mora da je bila bombardovana tokom Drugog svetskog rata i nikada nije opravljе-

---

¹Ružni Amerikanac (*The Ugly American*) je izraz koji se pojavio posle II sv. rata u zemljama u koje su Amerikanci počeli masovno da putuju, poslovno ili privatno. Označava Amerikanca koji je bahato i grubo ponaša prema stanovnicima i kulturi zemalja koje posećuje, nezadovoljan što ceo svet ne živi na način na koji je on navikao u Americi. *prim. Prevodioca*

---

na. Kada smo otvorili vrata sobe, ispred nas je stala bubašvaba veličine miša. Besno je piljila u nas, kao da smo uljezi. Nisam hteo da je ubijem. Hteo sam samo da ode. Krenuo sam ka njoj, ali me je Bili sprečio. “Bubašvaba”, rekao je, “ima dugu i časnú istoriju. Starija je od čoveka, znaš.”

“Zašto je ne povedeš u šetnju i ne intervjuiš?”

“Ti nemaš osećanja”, reče Bili potreseno.

Obišao sam bubašvabu, koja je bila tu i sutradan, kada smo pošli dalje.

Posetili smo firentinske crkve i muzeje i videli Mikelandelove skulpture. Održavali smo dobro raspoloženje pijući crno vino u svakom usputnom kafeu koji smo našli.

Pitao sam se da li bi me Plavi tim primio. Krajolici u Italiji su bili prelepi, vazduh je bio čist, ljudi prijatni i druželjubivi, hrana sveža, zdrava i ukusna. Želeo sam da ostanem.

Te noći smo se dugo vozili od Firence do Rima. Odseli smo u lepom starom rimskom hotelu. Bili mi je brzo dosadio kao cimer, pa sam odlučio da sledeće večeri izađem sa nekom devojkom. Isti prijatelj koji nam je preporučio hotel me je upoznao sa jednom devojkom i skoro da sam se zaljubio.

Naše treće večeri u Rimu posetili smo *Klub Elit*, bridž klub Đorđa Beladone. Ovaj prijateljski raspoložen, druželjubiv, izuzetno nadaren čovek, pun života, izgledao je zaista srećan što nas vidi. Odveo nas je u podrum, pa smo pili vino, jeli špagete i pevali italijanske pesme. Beladona je pevao sa istim užitkom koji je bio karakterističan za duge godine kada je bio svetski šampion.

Došao je Benito Garoco. Bio je, kao i uvek, brižljivo odeven. Beladona mu je prebacio ruku preko ramena i naredio mu da peva.

Kasnije smo gore, u jednoj od Beladoninih sjajnih sala, igrali bridž. Igrao sam sa Bilijem protiv Garoca i Beladone i sve to nije ni ličilo na bridž. Beladona je stalno dolivao brendi u naše čaše, a obično uzdržani Garoco se smejaao kao ludak. Bili je citirao Sofoklove pasuse.

Nismo otišli do 2 ujutru. Nejdžerovi nisu prethodnog dana išli sa nama u obilazak grada, a sutradan su odlazili za Pariz. Tamo se igrao nagradni bridž turnir. Nejdžerovi su hteli da vide Forum, pa smo Piter i ja odlučili da ih povedemo.

Kad smo stigli do Foruma, Nensi, Bili i ja smo ostali u Folksvagenu. Bilo je mračno i suviše smo popili. Piter je poveo Džina i Maršu. Preskočio je nekakvo žbunje i stao da im pokazuje gde je šta. Vraćajući se, ponovo je skočio preko žbunja i nestao. Pao je pravo dole u Forum.

Svi smo videli kako je nestao. Iskočili smo iz kola i potrčali prema provaliji. Čuo sam Pitera kako viče od bolova, ali nisam mogao da ga vidim. Preklinjao je Nensi da dođe i pomogne mu.

Džin Nejdžer je preuzeo stvar u svoje ruke. Otrčao je do Folksvagen a i pojurio da nađe hitnu pomoć. Bili je pokušavao da skoči dole sa stene, ali to bi bilo samoubistvo. Svuda naokolo bilo je stakl i oštro kamenje i, kao što smo otkrili ujutru, bila je sreća što je Piter ostao živ. Bilo je i gvozdених šiljaka koji su virili iz kame-nja i koji bi ga proboli.

Stigla su policijska kola. Nensi je uspela da im objasni problem. Policija je pozvala hitnu pomoć, a par minuta kasnije Džin Nejdžer se vratio sa bataljonom vatroga-saca. Bili su vrlo stručni. Spustili su lestve i izneli Pitera na nosilima. Bio je sves-tan, ali je strašno jaukao. Plašili smo se da je slomio kičmu.

Nije, ali je trebalo dosta da se to utvrdi. Bolničko osoblje je bilo nesposobno. Nije bilo dežurnog lekara. Bolnica je bila ofucana i prljava i plašio sam se da će moj prijatelj umreti. Bili je pozvao Garoca, smatrajući da će ovaj moći da pomogne Piteru. Iako je bilo 4 sata ujutru, Garoco i Beladona su došli za manje od deset minuta.

U ovoj bolnici su naplaćivali čak i vodu. Bili je mudro postupio. Garoco je bio be-san i pokazao je svoj gnev bolničkom osoblju koje, izgleda, nije marilo hoće li ‘taj dugokosi američki hipi što izgleda poput devojke’ da umre.

Ne znam mnogo italijanskog, ali sam uhvatio ovu frazu i hteo sam da dignem celu prokletu zgradu u vazduh.

Piter je ostao u bolnici tri dana. Bio je u šoku i leđa su mu bila istegnuta i izudara-na. Noge, na koje je pao, bile su mu imobilizovane. Bio je previše ponosan da ko-risti štike, pa je svuda išao između mene i Nensi, sa rukama preko naših ramena.

Rekao sam Piteru da zaboravi na turnir u Brislu. Insistirao je da idemo i igramo.

Verovatno nije trebalo da odemo na turnir. Piter je tokom turnira mnogo patio od bolova, pa smo završili tek kao treći. Flint i Šihen su bili prvi, a Beladona i Mon-dolfo drugi.

Većim delom puta do Belgije Folksvagenov autobus je vozila Nensi. Posetili smo Portofino, Bern, Strazbur i Rems. Bili nas je napustio u Nici. Nije bio pozvan na briselski turnir i hteo je da ide kući da se vidi sa svojim devojkom.

Posle Brisla smo putovali još malo po Evropi. Piter je ponovo postao onaj stari. Sa entuzijazmom je pričao o sledećem turniru koji ćemo da igramo, Letnjem nacional-nom prvenstvu. Da, mislio sam, ide Letnje nacionalno, pa Jesenje nacionalno, pa Prolećno nacionalno, i tako večito, a upravo toliko i želim da igram.